

T Valerie Saara archiv

MODERNÍ TRENDY LÉKAŘSKÉ PÉČE

21. století přineslo do medicíny nové technologie, jež mohou vyvolat přelom v možnostech lékařské péče. Českému veřejnému zdravotnictví bude zřejmě trvat celá desetiletí, než je dokáže aplikovat. Pražská poliklinika Program Health Plus je chce uvést do praxe již letos.

Jedním z nových trendů je využití kompletního rozboru DNA. Genetická analýza umožňuje zjistit náchylnost člověka k různým onemocněním a nastavit cílenou prevenci, aby ke vzniku nemoci nedošlo, či se co nejvíce oddálil. Také lze navrhnout účinnější léčbu, protože reakce na léčivé látky je ovlivněna geneticky. Například velká izraelská pojišťovna Clalit provádí tzv. prediktivní prevenci. Díky eHealth a analýzám DNA izraelská lékařská dokážou přímo vyhledávat osoby, které by měly projít specifickým preventivním vyšetřením. Díky umělé inteligenci je najdou v databázích a pozvou je na preventivní prohlídky, což má výborné výsledky. Program Health Plus již mnoho let nabízí klientům možnost rozšířené genetické analýzy zaměřené na predikci rizika geneticky podmíněných chorob. Na jejím základě je poté navrženo spektrum preventivních vyšetření, které je individualizované dle genetických rizik. Jako novinku klinika od druhé poloviny roku 2019 plánuje, že klientům nabídne i kompletní analýzu kódu DNA.

Možnosti genetické prevence

Základním trendem, který započal novodobou lékařskou evolucí, je digitalizace, resp. spektive elektronizace zdravotnictví. Je označována anglickým termínem eHealth a přináší výhody pro pacienty i lékaře. „Podstatou je, že místo papírové lékařské dokumentace jsou veškeré údaje o pacientech v digitalizované podobě. Díky tomu lze rychle zpracovávat a sdílet informace o nemocných a výrazně zkvalitnit lékařskou péči,“ vysvětlil zakladatel Programu Health Plus, MUDr. Oldřich Šubrt, CSc., MBA. Ve veřejném zdravotnictví v ČR se eHealth prosazuje velmi pomalu. Zdravotní systém se navíc potýká s tím, že informace o pacientech jsou rozděleny mezi různé lékaře, mezi nimiž nejsou sdíleny. To vede ke komplikacím, jako jsou provádění nadbytečných

vyšetření, křížení léčby od různých lékařů, lékové interakce nebo zanedbání příznaků. „Díky digitalizaci a sdílení dat lze většinu problémů odstranit a individualizovat péči o zdraví každého jedince. Program Health Plus proto rozvíjí systém eHealth již deset let,“ dodal. Každý z klientů má osobní elektronickou zdravotní dokumentaci se zabezpečeným online přístupem. Jejich data mohou sdílet osobní lékaři i specialisté, kteří tak mohou koordinovat péči, nastavit cílenou prevenci, přesně diagnostikovat onemocnění a také zajistit optimální léčbu. Protože různé zdravotní oblasti spolu úzce souvisejí a je třeba vše vnímat v kontextu.

Telemetrie a telemedicína

SeHealth souvisí také další nové trendy. V Londýně proběhl každoroční mezinárodní kongres Healthcare Business International 2019, kde zástupci zdravotnických zařízení, univerzit i dalších subjektů diskutují o novinkách v organizaci zdravotnictví. „Kromě digitalizace se mluví hlavně o využití telemetrie a telemetrie, což umožňuje, aby některé procesy v medicíně byly řešeny na dálku,“ sdělil MUDr. Šubrt. Když má lékař k dispozici kompletní elektronickou zdravotní dokumentaci pacienta, může se s ním daný člověk v případě menších zdravotních obtíží spojit pomocí videohovoru přes počítač či chytrý telefon, popsat příznaky a lékař mu doporučí další postup. Díky tomu, že v Česku existuje eRecept, může lékař rovnou předepsat pacientovi recept, aniž by musel přijít do ordinace. „To zrychluje a zefektivňuje proces léčení i zdravotních kontrol. Dnes existují také přístroje na domácí monitoring fungující na bázi tzv. telemetrie, která umožňuje na dálku měřit a přenášet zdravotní údaje, například hodnoty krevního tlaku, srdečního rytmu a podobně. To je užitečné třeba při sledování chronických chorob,“ popsal. Pokud má lékař k dispozici telemetrická data pacienta, může hned reagovat na změny jeho stavu. Podle zkušeností ze zahraničí se díky telemetrii a telemedicíně počet návštěv ordinace může snížit až o 75 %, kvalita péče přitom zůstává zachována. „Pro pacienty je telemedicína pohodlnější a časově méně náročná. I lékařům šetří čas, který pak mohou věnovat klientům s vážnějšími obtížemi. Možnosti, které nové technologie přinášejí, mohou medicínu radikálně proměnit,“ poukázal zakladatel Programu Health Plus.

Využití umělé inteligence

Třetí zásadní technologií, která se začíná v medicíně prosazovat, je tzv. umělá inteligence (AI – Artificial Intelligence). Tu lze využít třeba na vyhodnocování informací, které lze analyzovat automaticky. Například výstupy ze zobrazovacích vyšetření jsou datově extrémně objemné a lékaře stojí mnoho času údaje analyzovat. „AI umožňuje rychlou analýzu dat, což se uplatní v diagnostice, porovnávání

zdravotních faktorů či při aplikování nových vědeckých poznatků z klinických studií,“ popsal MUDr. Šubrt. V budoucnu bude možné i to, že umělá inteligence bude komplexně pracovat s informacemi v pacientově elektronické zdravotní dokumentaci, sledovat údaje z telemetrie a člověka v případě potřeby upozorní: Je velká pravděpodobnost, že se vám bude zhoršovat kornatění cév nebo diabetes... AI spočítá, jak se pravděpodobnost zvýšila, a zároveň pacientovi doporučí, jak stav zlepšit. Lékař se může zapojit až ve chvíli, kdy je skutečně třeba. „Mnoho věcí může řešit AI a lékař bude jen rozhodovat, jaké z navržených řešení použít. Protože lidský faktor bude vždy zásadní. Díky umělé inteligenci však budou mít lékaři více prostoru věnovat plnou pozornost a osobní péči pacientům,“ dodal.

Tým lékařů v mobilu

V rámci londýnské konference proběhl také odborný panel o vývoji zdravotnictví ve střední a východní Evropě, kde přednášel i MUDr. Oldřich Šubrt. „V rámci naší kliniky řešíme všechny nové trendy, o nichž mluvili odborníci z Finska, Estonska, USA či Brazílie. Je to možné jen díky tomu, že nejsme závislí na zdravotní politice českého státu

Díky digitalizaci a sdílení dat lze většinu problémů odstranit a individualizovat péči o zdraví každého jedince.

či na tom, co chtějí pojišťovny. Ve veřejném zdravotnictví jsou nové technologie ještě daleko,“ konstatoval. Program Health Plus může zavádět moderní trendy pouze díky tomu, že jde o privátní zařízení, které je plně interesováno na tom, aby klienti byli zdraví, spokojeni a v dobré zdravotní kondici. Poliklinika proto stále sleduje novinky v medicíně a ty fungující zavádí do praxe. Nyní se chystá aplikovat některé principy telemetrie a telemedicíny v nové mobilní aplikaci. „Umožní přímou online komunikaci mezi klienty a lékaři. Rovněž bude možné u pacientů na dálku sledovat některé zdravotní parametry. Zkoumáme i možnosti využití AI při analýzách,“ informoval. V blízké budoucnosti budou mít klienti vše k dispozici ve svém telefonu. Aplikace jim umožní řídit lékařskou péči o jejich zdraví přes chytrý mobil. Již nyní mohou využívat zabezpečený přístup do osobní zdravotní dokumentace a mít stále přehled o svém zdravotním stavu, termínech i výsledcích vyšetření, medikaci či doporučení od lékařů. Do budoucna se bude aplikace stále rozvíjet a klienti tak budou mít celý tým lékařů Programu Health Plus na dosah přímo ve svém mobilu. ■